

Sygn. akt: III AUa 443/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Janina Kacprzak

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn (spr.)

SSA Mirosław Godlewski

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2012 r. w Łodzi

sprawy **W. T. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 28 grudnia 2011 r., sygn. akt: VIII U 1486/11;

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi radcy prawnemu E. P. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w drugiej instancji.**

Sygn. akt III AUa 443/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 lipca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy W. T. (1) prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od 15 czerwca 2011 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto podstawę wymiaru wcześniej przyznanej emerytury, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 85,59 %, przyjęto kwotę bazową 1977,20 zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił 40 lat, 4 miesiące okresów składkowych oraz 2 lata, 11 miesięcy okresów nieskładkowych. Przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględniono:

- do obliczenia składnika emerytury przysługującego za okresy składkowe i nieskładkowe - podstawę wymiaru wcześniej przyznanej emerytury w wysokości uwzględniającej waloryzację do dnia 1 marca 2011 roku;
- do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej, kwotę bazową obowiązującą w dniu 15 czerwca 2011 roku tj. w dniu nabycia prawa do emerytury w wysokości 2822,66 zł.

Wnioskodawca w dniu 8 sierpnia 2011 r. złożył odwołanie i wniósł o ponowne naliczenie emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w czerwcu 2011 r. nie tylko od składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej, ale również od pozostałych składników emerytury.

Na rozprawie w dniu 28 grudnia 2011 roku pełnomocnik skarżącego ostatecznie sprecyzował swoje roszczenie i wskazał, że wnosi jedynie o dokonanie przeliczenia całości emerytury w oparciu o nową kwotę bazową.

Wyrokiem z dnia 28 grudnia 2011 roku Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi oddalił odwołanie W. T. (1) i przyznał radcy prawnemu E. P. kwotę 73,80 zł z funduszu Skarbu Państwa kasy Sądu Okręgowego w Łodzi tytułem kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu.

Powyższe orzeczenie zapadło na gruncie następująco ustalonych okoliczności faktycznych:

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 5 lutego 2007 roku W. T. (1) uzyskał prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 15 czerwca 2006 roku. Ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosił 76,18 %.

Decyzją z dnia 15 maja 2007 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczył od dnia 1 kwietnia 2007 roku emeryturę skarżącego. Ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosił 83,53 %. Do podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia tj. z lat 1980-1999

Decyzją z dnia 24 marca 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczył od dnia 1 stycznia 2009 roku emeryturę skarżącego, przy uwzględnieniu minimalnego wynagrodzenia. Ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosił 83,59 %. Do podstawy wymiaru przyjęto wynagrodzenie z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia tj. z lat 1967-1968, 1971, 1980-1991, 1994, 1997-1999

Po uzyskaniu prawa do wcześniejszej emerytury wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy zlecenia w (...) Spółka cywilna w Ł., w okresie od 20 sierpnia 2007 r. do 31 marca 2011 roku .

W 2007 roku otrzymał wynagrodzenie w wysokości 1750 zł, w 2008, 2009, 2010 i 2011 roku - z wynagrodzeniem po 400 zł miesięcznie - łącznie po 4800 zł za 2008 rok , 2009 rok i 2010 rok.

W dniu 17 maja 2011 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury na ogólnych zasadach.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie wnioskodawczyni za nieuzasadnione.

Wskazując na przepisy art. 21 ust. 1 i 2 oraz art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Sąd Okręgowy zważył, że w obowiązującym stanie prawnym nie jest możliwe uwzględnienie nowej kwoty bazowej do części stażowej emerytury, obliczanej na podstawie powołanych wyżej przepisów. Ostatnio przyjętą kwotą bazową, jest kwota bazowa przyjęta w dacie przyznania prawa do świadczenia, a zatem kwota, którą organ rentowy przyjął przy wydawaniu pierwszej decyzji.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją W. T. (2) zarzucając naruszenie prawa materialnego, a mianowicie **art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych** polegające na niezastosowaniu do obliczenia całości emerytury kwoty bazowej obowiązującej w dniu złożenia wniosku o emeryturę z tytułu ukończenia 65 lat, tj. w dniu 17 maja 2011 r. ale stwierdzenie, że do tzw. części stażowej emerytury należy przyjąć kwotę bazową przyjętą dla obliczenia emerytury wcześniejszej pobieranej przez skarżącego, a nową kwotę bazową należy zastosować jedynie do tzw. części socjalnej emerytury, pomimo tego, że skarżący po nabyciu uprawnień do emerytury wcześniejszej podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Wskazując na powyższe zarzuty ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przeliczenie podstawy wymiaru emerytury w całości według kwoty bazowej obowiązującej w dniu złożenia przez skarżącego wniosku o emeryturę, tj. zastosowania nowej kwoty bazowej zarówno do części tzw. stażowej emerytury jak i tzw. socjalnej orzekł

zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że jego zdaniem z przepisu art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynika, że nową kwotę bazową należy zastosować zarówno do części socjalnej jak i części stażowej emerytury, jeżeli tylko ubezpieczony po ustaleniu prawa do świadczenia (np. jak w przypadku skarżącego do emerytury wcześniejszej) będzie podlegał ubezpieczeniom przez dodatkowy okres wynoszący co najmniej 30 miesięcy. Skarżący po ustaleniu mu prawa do emerytury wcześniejszej podjął dodatkowe zatrudnienie i przepracował dodatkowy okres ponad 30 miesięcy, z tytułu czego podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu. W związku z powyższym, zdaniem skarżącego, okoliczność ta winna spowodować naliczenie przysługującej mu emerytury z tytułu wieku przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku o emeryturę do całości świadczenia, a nie tylko do jego części socjalnej.

Jednocześnie skarżący podkreślił, że przez całe lata pracował w zakładach państwowych i otrzymywał z tego tytułu bardzo wysokie wynagrodzenia, które nie zostały uwzględnione przy ustalaniu wysokości przysługujących mu świadczeń emerytalnych z uwagi na brak dokumentów finansowych byłego zakładu pracy - (...) w Ł. co powoduje zdaniem skarżącego, że nie może on otrzymać należnych mu świadczeń emerytalnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest nieuzasadniona, bowiem wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy i oparty na niekwestionowanych ustaleniach faktycznych i właściwie zastosowanych przepisach prawa.

W niniejszej sprawie wnioskodawca domaga się przeliczenia wysokości jego świadczenia w oparciu o treść art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez zastosowanie nowej kwoty bazowej do części socjalnej jak i części stażowej emerytury z uwagi na podleganie przez ubezpieczonego dodatkowemu okresowi ubezpieczenia wynoszącego co najmniej 30 miesięcy.

Powyższe stanowisko nie jest możliwe do zaakceptowania, na gruncie obowiązujących przepisów prawa.

Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewiduje dla osób, które wcześniej miały ustalone prawo do emerytury możliwości ustalania podstawy wymiaru na nowo w myśl art. 15 ustawy. Dla takich osób jak wnioskodawca, które wcześniej miały ustalone prawo do emerytury - obligatoryjny jest zatem mechanizm przyjęcia podstawy wymiaru poprzedniego świadczenia, a w konsekwencji kwoty bazowej przyjętej do obliczenia wysokości wcześniejszej emerytury.

Słusznie także wskazał sąd pierwszej instancji, że zgodnie z art. 53 ust.3 powołanej ustawy, emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się **od tej samej kwoty bazowej**, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Przepisu ust. 3 wyjątkowo nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Natomiast sporną kwestią był przedmiot wykładni Sądu Najwyższego, który (orzeczenie SN z dnia 10 września 2009 r. (I UZP 6/09), przyjął, że kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) przez osobę mającą ustalone prawo do wcześniejszej emerytury, która podlegała co najmniej trzydziści miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, **uwzględnia się tylko do obliczenia części socjalnej później ustalonej emerytury (art. 53**

ust. 1 pkt 1 i ust. 4 tej ustawy), co oznacza, iż uwzględnienie nowej kwoty bazowej nie dotyczy części stażowej emerytury.

Natomiast sporna decyzja ZUS ustalająca prawo wnioskodawcy do emerytury na ogólnych zasadach w myśl art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS została wyliczona prawidłowo bowiem uwzględniała fakt podlegania przez skarżącego po przyznaniu mu prawa do wcześniejszej mniejszej emerytury ubezpieczeniu społecznemu w wymiarze przekraczającym 30 miesięcy co znalazło odzwierciedlenie przy obliczaniu części socjalnej emerytury wnioskodawcy z zastosowaniem aktualnie obowiązującej kwoty bazowej.

Pozostałe zarzuty apelacji w postaci zaniżenia świadczenia ubezpieczonego z uwagi na brak dokumentacji płacowej wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w - (...) w Ł. nie stanowią podstawy do podważenia zasadności wydanej decyzji, bowiem dotyczą okoliczności faktycznej, która nie była sporna między stronami i nie wpływa na wysokość ustalanego świadczenia.

W związku z powyższym uznając apelację za nieuzasadnioną, Sad Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu, Sąd orzekł w oparciu o treść art. 22³ ust 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2010.10.65 j.t.) oraz § 11 ust 2 i § 12 ust. 2 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

A.J.